

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS INSPEKCIJA PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijai
Vito Gerulaičio g. 1, LT-08200 Vilnius

2018-07-12 Nr. 2R-2420
Į 2018-06-22 Nr. 60

DĖL TEISĖS AKTŲ TAIKYMO PRAKTIKOS ŠILUMOS ŪKIO SEKTORIUJE

Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) gavo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau – Asociacija) 2018-06-22 raštą Nr. 60, kuriame prašoma VEI pasisakyti rašte pateiktais klausimais dėl teisės aktų taikymo praktikos šilumos ūkio sektoriuje.

Dėl Vieningos (nacionalinės) energetikos darbuotojų sertifikavimo schemos

Vieningos (nacionalinės) energetikos darbuotojų sertifikavimo schemos patikslintas projektas baigiamas ruošti ir greitai laiku bus pristatytas energetikos sektoriaus energetikos įmonių asociacijoms.

Dėl nepriklausomų šilumos gamintojų neplaninių išsijungimų/nusikrovimų dėl gedimų tyrimo

Pagal Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-80 (toliau – Nuostatai), VEI tiria tik tas avarijas ir sutrikimus, kurių požymiai atitinka Nuostatų II skyriuje aprašytus, nepriklausomai ar energetikos įrenginiai šilumos tiekėjo, ar nepriklausomo šilumos gamintojo.

Visus kitus įvykius (gedimus), įvykusius energetikos įrenginiuose ir neaprašytus šių Nuostatų II skyriuje, savo nustatyta tvarka tiria, analizuoja ir jų apskaitą tvarko įrenginių savininkai ar valdytojai (Nuostatų 41 p.).

Vertinant nepriklausomų šilumos gamintojų dažnų neplaninių išsijungimų/nusikrovimų dėl gedimų įtaką centralizuoto šilumos tiekimo patikimumui, VEI numato ateityje, atliekant nepriklausomų šilumos gamintojų energetikos įrenginių planinius patikrinimus, šiuos klausimus įtraukti į patikrinimų klausimynus (tikrinti ar šie gedimai analizuojami, ar numatomos priemonės gedimams išvengti).

Dėl pastatų šilumos ūkio prižiūrėtojų atsakomybės dėl nesandarių šilumokaičių

Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų (toliau – Prižiūrėtojas) teisės ir pareigos bei taisyklių pažeidimo faktų nustatymas reglamentuoti Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1-297 (toliau – Taisyklės). Taisyklių 138.3 punkte nustatyta, kad prižiūrėtojas privalo laikytis vartotojų su šilumos tiekėjais sudarytose šilumos vartojimo pirkimo–pardavimo bei šilumos pirkimo–pardavimo sutartyse ir teisės aktuose (Taisyklių 1 priedo 26, 27, 28, 29, 30, 36, 37, 45 punktai) nustatytų šilumos įrenginių darbo režimų. Neleisti, kad būtų viršytas teisės akte (Taisyklių 1 priedo 51 punktas) nustatytas leistinas šilumnešio nuotėkių dydis pastato šilumos įrenginiuose, o atsiradus tokiam nuo-

tėkiui jį operatyviai stabdyti (Taisyklių 138.4 p.). Užtikrinti, kad šildymo ir karšto vandens sistemoje nepasikeistų šilumnešio cheminė sudėtis daugiau, negu nustatyta teisės akte (Taisyklių 1 priedo 51 punktas), imtis prevencinių priemonių, kad į šilumnešį nepatektų jo kokybės reikalavimų neatitinkantis vanduo (Taisyklių 138.5 p.).

Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo padaryti Taisyklių pažeidimo faktai nustatomi valdytojo ir (ar) šilumos tiekėjo atstovams atliekant šilumos įrenginių apžiūras arba vadovaujantis atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų rodmenų ataskaitomis, šilumnešio parametrus registruojančių prietaisų rodmenų įrašais, o jeigu tokių prietaisų nėra – šilumos tiekėjo arba šilumos šaltinio techninių operatyvinių duomenų registravimo priemonių ir operatyvinių žurnalų įrašais. Nustatę prižiūrėtojo padarytą Taisyklių pažeidimą, valdytojo ir (ar) šilumos tiekėjo atstovai nurodo pašalinti nustatytus pažeidimus. Prižiūrėtoju nesutikus su valdytojo ir (ar) šilumos tiekėjo atstovų nustatytais Taisyklių pažeidimo faktais ir (ar) atsisakius įvykdyti jų nurodymus, Taisyklių pažeidimo faktą turi nustatyti komisija, sudaryta iš valdytojo ar jo įgalioto atstovo, prižiūrėtojo atstovų ir šilumos tiekėjo atstovų. Komisija, vadovaudamasi surinktais dokumentais ir kitais objektyviais įrodymais, nustato Taisyklių pažeidimo faktą ir surašo aktą. Jeigu valdytojas, šilumos tiekėjas ar prižiūrėtojas ar jų atstovai reikalauja, į komisijos sudėtį turi būti įtraukti Inspekcijos atstovai (Taisyklių 139 p.).

Pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 326 straipsnio 1 dalį tokie pažeidimai užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto iki keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

Dėl Prižiūrėtojų atsakomybės dėl aukštos grįžtamo termofikacinio vandens temperatūros vasaros sezono metu

Teisės aktuose Prižiūrėtojams prievolė kontroliuoti šilumnešio parametrų atitikimą temperatūros grafikui nustatyta šildymo sezono metu. Vasaros periodu tiesiogiai nėra nustatyta prievolė užtikrinti grįžtamo šilumnešio temperatūros atitikimą temperatūros grafikui.

Šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatavimo) taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1-111, 264.1 punkte numatyta, jeigu nėra nuotolinio stebėjimo ir valdymo sistemos, pagal poreikį, bet ne rečiau kaip du ar tris kartus per savaitę, kontroliuoja, ar į šildymo sistemą tiekiamo ir grąžinamo iš jos šilumnešio parametrai atitinka šilumos perdavimo pastato patvirtintą temperatūros grafiką, ir esant nuokrypiams juos koreguoja. Iš šildymo sistemos grąžinamo šilumnešio temperatūra už nurodytą temperatūros grafike turi būti aukštesnė ne daugiau kaip 3 procentais (298.1 p.).

Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 1-229, priedo 17 lentelėje (Šildymo ir karšto vandens sistemos eksploatavimo minimalių apimčių darbų sąrašas ir periodiškumas) nustatyta, kad šilumos punkto veikimo parametrų kontrolė (į šildymo sistemą tiekiamo ir iš jos grąžinamo šilumnešio temperatūros kontrolė ir į patalpas tiekiamo karšto vandens ir recirkuliacinio vandens temperatūrų kontrolė), į šildymo sistemą tiekiamo ir grąžinamo iš jos šilumnešio parametrų atitikimo pastatui patvirtintam temperatūros grafikui kontrolė, jų korekcija esant nuokrypiams, jeigu nėra nuotolinio stebėjimo ir valdymo sistemos atliekama 1 kartą per savaitę.

Tačiau Taisyklių 138.14 punkto nuostatos įpareigoja Prižiūrėtoją užtikrinti tiekiamo į butus ir kitas patalpas karšto vandens teisės aktuose (Taisyklių 1 priedo 28, 45 punktai) nustatytą temperatūrą, o šių Taisyklių 138.15 punktas – siekti, kad išnaudojant visas turimas technines ir organizacines galimybes pastato šildymo ir karšto vandens įrenginių darbo režimas atitiktų ekonomišką ir racionalaus šilumos ir karšto vandens vartojimo reikalavimus.

Dėl be kanalinių šilumos tinklų kasmetinių hidraulinių bandymų atsisakymų

Šis klausimas svarstytinas tik turint susistemintus duomenis apie Lietuvoje eksploatuojamus be kanalinius šilumos tinklus.

Dėl rezervinių kuro atsargų deklaravimo ne šildymo sezono periodu

Energijos išteklių rezervinių atsargų sudarymo, tvarkymo, kaupimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 1-70, nuostatos įpareigoja VEI kontroliuoti energetikos įmonių, kurių šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginių bendra galia yra didesnė kaip 5 MW ir gaminančių parduoti skirtą šilumos ir (ar) elektros energiją, energijos išteklių rezervines atsargas. VEI specialistai pagal kompetenciją turi teisę bet kuriuo įmonės darbo metu įeiti į ūkio subjekto teritoriją, patalpas ir patikrinti:

1. apskaitos dokumentus, susijusius su rezervinių atsargų kaupimu ir tvarkymu, kad galėtų nustatyti, kiek sukaupta rezervinių atsargų, ir patikrinti, ar įmonės ataskaitos bei elektroniniu ryšiu teikti duomenys atitinka apskaitos dokumentų duomenis (24.1 p.);

2. apskaitos žurnalų pildymą ir duomenis, esančius kompiuteriuose, susijusius su kaupiamomis ir tvarkomomis rezervinėmis atsargomis (24.2 p.).

Šių funkcijų užtikrinimui naudojama informacija iš statistinės ataskaitos EN-11 „Kuro išteklių sunaudojimo ir atsargų statistinė ataskaita“, kurios pateikimas numatytas taisyklių 32 punkte.

Dėl daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų tikrinimo nustatytiems reikalavimams rezultatų (ar atitinka reikalavimus, šildomi butai tolygiai, yra įpareigojimų subalansuoti sistemas)

Per metus patikrinama per 4500 daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų atitiktis nustatytiems reikalavimams. Daugelis daugiabučių namų sistemos neatitinka nustatytų reikalavimų: nėra projektinės dokumentacijos, neįrengtos hidraulinio balansavimo priemonės, neužtikrinamas tolygus butų šildymas. Tokiais atvejais surašomas nurodymas įrengti hidraulinio balansavimo priemonės ir subalansuoti sistemas.

Dėl prievolės prižiūrėtojams nustatyti šilumos suvartojimo santykinius rodiklius, juos analizuoti ir teikti pasiūlymus dėl energijos taupymo priemonių

Atliekant daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimus, tikrinama ar šių sistemų prižiūrėtojai analizuoja šilumos suvartojimą, teikia pasiūlymus dėl energijos taupymo priemonių įdiegimo. Prižiūrėtojams, kurie nevykdo šių teisės akto reikalavimų, įrašomas įpareigojimas tai atlikti.

VEI pasirengusi sekančią savaitę, iš anksto suderintu laiku, detaliam aptarti su Asociacija pateiktus klausimus.

Viršininkas

Alvydas Masiulis